

Literatura

- Hájek M. (1996): Floristický materiál z okolí Hluku. – Sborník Přírodovědného Klubu v Uherském Hradišti 1: 18–27.
- †Holuby J. E. (1959): Kvetena mochov listnatých a jatrovníkov okolia Zemiansko-Podhradského z r. 1877. *Biológia (Bratislava)* 14: 481–498.
- Hradílek Z. (ed.) (1998): Seznam mechorostů nalezených během 10. bryologicko-lichenologických dnů v Bílých Karpatech. – *Bryonora* 21: 3–6.
- Hradílek Z. (2003a): Mechorosty NPR Javořina v Bílých Karpatech. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Bílé Karpaty Veselí nad Moravou]
- Hradílek Z. (2003b): Mechorosty PP Uvezené v Bílých Karpatech. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Bílé Karpaty Veselí nad Moravou]
- Hradílek Z. (2003c): *Pohlia melanodon*. – In: Kučera J. (ed.), Zajímavé bryofloristické nálezy I., *Bryonora* 31: 28–29.
- Hradílek Z. (2005): Mechorosty NPR Zahrady pod Hájem v Bílých Karpatech. – Ms. [Depon. in: Správa CHKO Bílé Karpaty Veselí nad Moravou]
- Kučera J. & Váňa J. (2006) '2005': Seznam a červený seznam mechorostů České republiky (2005). – *Příroda* 23: 1–104.
- Novotný I. (1986): The moss *Ephemerum recurvifolium* (Dicks.) Boul. in Czechoslovakia. – *Časopis Moravského Muzea – Acta Musei Moraviae, Sci. Nat.*, 71: 119–130.
- Podpěra J. (1908): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za rok 1907–1908 – Zprávy Komise pro Přírodovědecké Prozkoumání Moravy, Brno, Sect. Bot., 5: 1–41.
- Podpěra J. (1923): Výsledky bryologického výzkumu Moravy za léta 1913–1922 – Sborník Klubu přírodovědeckého v Brně 5: 1–29.
- Pospišil V. (1980): Die Laubmoose *Eurhynchium angustirete* (Broth.) Kop., *E. striatum* (Hedw.) Schimp. und *E. pulchellum* (Hedw.) Jenn. in der Tschechoslowakei. – *Časopis Moravského Muzea – Acta Musei Moraviae, Sci. Nat.*, 55: 71–106.
- Pospišil V. (1990): *Rhodobryum roseum* (Hedw.) Limpr. a *Rhodobryum spathulatum* (Hornsch.) Pócs v Československu. – Ms., 59 pp. [Depon. in: Botanické oddělení MZM v Brně]
- Pospišil V. (1991): Verbreitung und Gefährdungsgrad von Arten der Gattung *Rhynchostegiella* (B.S.G.) Limpr. in der Tschechoslowakei. – *Časopis Moravského Muzea – Acta Musei Moraviae, Sci. Nat.*, 76: 159–167.
- Pospišil V. (1994): Mechorosty CHKO Bílé Karpaty. – *Preslia* 66: 163–189.
- Vondráček M. (1993): Revize a rozšíření druhů rodu *Orthotrichum* Hedw. v České a Slovenské republice (Musci). – Sborník Západočeského Muzea v Plzni, *Příroda*, 85: 1–76.

ZAJÍMAVÉ BRYOFLOLISTICKÉ NÁLEZY VII.

Interesting bryofloristic records, VII

Jan K u č e r a (ed.)

Jihočeská Univerzita v Českých Budějovicích, Biologická fakulta, Branišovská 31, CZ–370 05 České Budějovice, e-mail: kucera@bf.jcu.cz

Nomenklatura a stupeň ohrožení jednotlivých druhů je udáván podle práce Kučera J. & Váňa J. (2006): Seznam a červený seznam mechorostů České republiky (2005). – *Příroda* 23: 1–104, online na [www stránkách naší sekce](http://www.stránkách.naší.sekce). Souřadnice jsou udávány buď jako pravoúhlé v systému S-42 nebo jako geografické v systému WGS-84.

Anastrophyllum michauxii EN (J. Kučera)

– Česká rep., okr. Náchod, Adršpašsko-teplické skály: rokle „U vodopádu“, 300 m od ústí do Vlčí rokle, ca. 1,9 km již. vstupu do Adršpašského skalního města u žst. Adršpach [S-42: M33 E3579.82 –

N5608.11, kv. 5462b], ca. 600 m, stinný pískovcový balvan, ca. 50 + 600 cm², 28.4.2005 leg. J. Kučera (12378), herb. CBFS; dtto, hlavní údolí směrem k „Teplickému skalnímu městu“, 200 m vjv. zříceniny Střmen [E3580.925 – N5607.66], ca. 560 m, polostinné pískovcové balvany u stezky, 40 + 15 cm²; 50 × 50 cm při 30 % pokryvnosti u dalšího porostu, 28.4.2005 leg. J. Kučera (12379), herb. CBFS.

Druh byl recentně (přibližně od roku 1980) známý jen z oblasti Labských pískovců, v Adršpašských skalách byl však dříve rovněž pravidelně nalézán.

Metzgeria violacea **EN** (J. Košnar)

- Česká rep., okr. Český Krumlov, NPR Vyšenské kopce: údolí Hučnice, na levém břehu potoka poblíž soutoku s Vyšenským potokem, ca. 370 m S od železničního viaduktu [S-42: M33 E3448.24 – N5410.26, kv. 7151d], ca. 510 m, na S orientované borce větve *Salix fragilis*, polostíněné stromem, populace o velikosti ca. 10 cm², 10.12.2005 leg. J. Košnar (616), herb. CBFS.

Další recentní lokalita druhu v jižních Čechách po opakovaných nálezech v okolí Žofina v Novohradských horách.

Barbula commutata **DD-va** → **DD** (J. Košnar)

- Česká rep., okr. Klatovy: zřícenina hradu Rabí [S-42: M33 E3399.62 – N5461.76, kv. 6747b], ca. 510 m, kolmá, stinná, VJV orientovaná plocha vápencového kamene zdíva sklepení, gemiferní populace o velikosti ca. 1 dm², doprovod *Tortula muralis* var. *muralis*, 1.5.2006 leg. J. Košnar (660), herb. CBFS, teste J. Kučera.

První recentní lokalita na našem území, taxon byl dříve rozlišován jen na úrovni variety, a to ještě ne zcela konzistentně (srov. Frahm & al., *Journal of Bryology* 26: 29–35, 2004). Patrně se u nás jedná o vzácnější a možná ohrožený druh, přesnější stanovení ohrožení však zatím není možné.

Calliergon giganteum **VU** (T. Štechová)

- Česká rep., okr. Jindřichův Hradec, PP Matenský rybník: vlhká zrašelinělá louka [WGS-84 N49°09'04" E014°55'51", kv. 6855b], 523 m, několik lodyžek vtroušených mezi druhy *Hamatocaulis vernicosus*, *Tomentypnum nitens* a *Aulacomnium palustre*. 7.10.2005 leg. T. Štechová, herb. CBFS.

V jižních Čechách velmi vzácný druh, recentně jinak známý pouze z rašeliníšť u Suchdola na Jindřichohradecku a od Nového rybníka u Soběslavi.

Campylopus subulatus **DD-va** → **DD** (J. Váňa)

- Česká rep., Plzeň-město, Valcha: les mezi obcemi Valcha a Nová Hospoda, ca. 1 km jjv. N. Hospody, u lesní cesty [přibližná lokalizace: S-42: M33 E3378.6 – N5511.0, kv. 6245d], ca. 350 m, na kyselé zemi a ležící větvi, 13.4.2006 leg. & det. J. Váňa, herb. PRC, dupl. herb. CBFS, teste J. Kučera.

Pozoruhodný nález nezvěstného druhu naší flóry. Druh byl nalezen náhodně v poměrně malém porostu. Je zajímavé, že prakticky všechny historické lokality pocházejí z mimořádně „obyčejných“ stanovišť, přesto je druh zjevně velmi vzácný.

Conardia compacta **CR** (J. Kučera)

- Česká rep., okr. Náchod, Broumovské stěny: Křinice, vrcholová oblast Hvězda, betonový můstek ke kapli na vrcholu [S-42: M33 E3589.86 – N5604.83, kv. 5463b], ca. 670 m, na vnitřní polostinné podklopené ploše můstku, 29.4.2006 leg. J. Kučera (12384), herb. CBFS. Populace několik dm².

Další antropogenní stanoviště u nás velmi vzácného druhu (srovnej Bryonora 36: 28).

Dicranum elongatum **EN** (J. Kučera)

- Česká rep., okr. Náchod, Adršpašsko-teplické skály, Dolní Adršpach: pískovcové skály ca. 60 m jz. hlavního vstupu do skalního města, ca. 400 m zjz. žel. st. Adršpach [S-42: M33 E3579.36 – N5609.96, kv. 5362d], ca. 510 m n.m., pískovcový blok u stezky, pohostinná kolmá plocha, 28.4.2006 leg. J. Kučera (12369) & J. Košnar, herb. CBFS; dtto, Vlčí rokle, ca. 1.44 km již. hlavního vchodu u žel. st. Adršpach [E3579.37 – N5608.60], ca. 550 m, ležící ve velkých polštářích na zemi – odpadlé z vyšších teras skal v rokli, 28.4.2006 leg. J. Kučera (12377), herb. CBFS.

Potvrzení výskytu druhu, známého z lokality jako *Dicranum sendtneri*.

Grimmia anodon **EN** (J. Košnar)

- Česká rep., okr. Klatovy, Žichovice: železniční viadukt ca. 0.6 km VSV od železniční zastávky [S-42: M33 E3400.09 – N5460.57, kv. 6747b], ca. 440 m, na dvou mikrolokality – VSV/ZJZ orientovaných

zdech viaduktu, na suchých, exponovaných kolmých plochách vápencových kamenů, plodná populace o velikosti 87 cm², ca. 800 sporofytů, doprovod *Tortula muralis* var. *muralis* a *Grimmia pulvinata*, 1.5.2006 leg. J. Košnar (656), herb. CBFS, teste J. Kučera.

Další recentní lokalita druhu v jihozápadních Čechách po nálezů na vápencích u Onšovic poblíž Čkyně, historicky v oblasti doložen ještě z tzv. Spiessovy skály u Tupadel na Klatovsku.

Grimmia crinita **CR** (E. Holá, T. Štechová)

- Česká republika, okr. Břeclav, PR Skalky u Sedlce, vápencové kameny na hřebeni [S-42: M33 E3623.06 – N5406.05, kv. 7266a], 250 m, druh roste v drobných polštářích roztroušeně po celém hřebeni. 10.5.2006 leg. E. Holá, herb. CBFS, det. J. Kučera.

Jde se vši pravděpodobností o potvrzení historické Podpěrovy lokality („Kaller Heide u Sedlce“), kde byl druh sbírán v roce 1926 (položka v herbáři BRNM, rev. J. Kučera). Celkově se jedná o druhou recentní lokalitu, v roce 1999 byl druh potvrzen na hradě Rabí u Žichovic a zdech Žichovického zámku (leg. J. Kučera, herb. CBFS). Historicky nejpočetnější nálezy v Praze a okolí (Radotín) nebyly již 70 let potvrzeny.

Gyroweisia tenuis **DD** (J. Košnar)

- Česká rep., okr. Chrudim: skály S podél silnice Nové Hradý – Zderaz, ca. 0.5 km ZJZ od Nových Hradů [S-42: M33 E3581.73 – N5524.85, kv. 6162d], ca. 370 m; kolmá, vlhká pískovcová skála, obohacená bázemi z nadloží slínovců, polostín, J orientace; gemiferní populace o velikosti ca. 17 cm², 21.5.2006 leg. J. Košnar (715), herb. CBFS.

Nová recentní lokalita druhu ve východních Čechách (cf. Pospíšil V., Čas. Mor. Muz., Sci. Nat., 68: 105–129, 1983).

Hamatocaulis vernicosus **VU** (J. Kučera)

- Česká rep., okr. Náchod, Machov, Řeřišný: slatinná louka v údolí Stekelnice na západním konci osady Řeřišný, blízko potoka [S-42: M33 E3591.76 – N5597.89, kv. 5463d], 440 m, 30.4.2006 leg. J. Kučera (12394), herb. CBFS. Na ploše ca. 1 m² vytvářející směsný porost s druhem *Scorpidium cossonii*.

Regionálně významný výskyt druhu sledovaného v rámci programu Natura 2000, z oblasti dosud neudávaného.

Meesia triquetra **CR** (T. Štechová)

- Česká rep., okr. Jindřichův Hradec, „Odměny u rybníka Svět“: zbytky minerotrofního rašeliniště při vyústění Spolského potoka do rybníka Svět, 1,13 km V od můstku přes Spolský potok u Spolského Mlýna [WGS-84: N48°59'31", E014°43'34", kv. 7054a], 436 m, asi 15 lodyžek vtoušených mezi druhy *Hamatocaulis vernicosus*, *Scorpidium cossonii*, *Calliergonella cuspidata* a *Aulacomnium palustre*; 6.5.2006 leg. T. Štechová, herb. CBFS.

První recentní doklad druhu v jižních Čechách, kde byl naposledy sbírán Velenovským na přelomu 19. a 20. století (Borkovická blata u Soběslavi, okolí Tchořovic u Blatné).

Orthotrichum patens **VU** (J. Kučera)

- Česká rep., okr. Č. Budějovice: Záhorčice: při turistické stezce podél levého břehu Vltavy ca. 850 m záp. Zátkova mlýna v Březí, 50 m již. soutoku s bezejmenným potokem [S-42: M33 E3457.35 – N5420.66, kv. 7052c], 410 m, několik drobných trsů na borce olše, spolu s *Orthotrichum pumilum* a *O. obtusifolium*, 20.5.2006 leg. J. Kučera (12404), herb. CBFS.

Další lokalita druhu, považovaného dříve za silně ohrožený, v poslední době šířící se nebo lépe dokumentovaný.

Orthotrichum urnigerum **CR** (J. Kučera)

- Česká rep., okr. Č. Krumlov, Šumava: vrch Černý les u Záhvozdí, skalky 80 m záp. [S-42: M33 E3425.17 – N5412.21, kv. 7149d, 1000 m], 110 m vjv. [E3425.35 – N5412.17, 990 m], 130 m vjv. [E3425.37 – N5412.16, 985 m], 140 m jv. [E3425.35 – N5412.12, 980 m] vrcholu, JZ, J a JV-orientované, téměř kolmé, málo stíněné žulové skály (Rastenberský granit, poměrně bazický), 9.6.2006 leg./not. J. Kučera (12435, 12439), herb. CBFS. Populace celkem ca. 390, 310, 580 a 470 cm².
- Česká rep., okr. Č. Krumlov, Šumava: vrch Bulov u Slunečné, skalky 220 m zsz. [E3425.64 – N5410.68, 970 m] a 290 m jv. [E3426.04 – N5410.40, 975 m] vrcholu, jižně orientované, téměř kolmé,

málo stíněné žulové skály (Rastenberský granit, poměrně bazický), 9.6.2006 leg./not. J. Kučera (12441–2), herb. CBFS. Populace celkem ca. 40 a 360 cm².

Potvrzení a dokumentace lokality objevené v roce 1992 (Bryonora 10: 16) a nález dalších dílčích populací na nedalekém vrchu. Zdá se být téměř jisté, že i na dalších blízkých kopcích, tvořených stejnou horninou, bude tento vzácný a ohrožený druh nalezen.

Rhynchostegium megapolitanum VU (F. Müller)

- Česká republika, okr. Litoměřice, České středohoří: PR Kalvárie u Velkých Žernosek, na vrcholu kopce v blízkosti křížů [S-42: M33 E3432.74 – N5602.29, kv. 5450c], ca. 200 m, bohatý porost v lehce ruderalizovaném, křovinami mírně zarostlém teplomilném trávníku, 17.4.2006 leg. F. Müller, herb. DR. Další nález druhu, považovaného ještě nedávno za nejistý pro naše území, nověji však potvrzeného na Pálavě i Křivoklátsku (viz Bryonora 35: 35).

Zygodon rupestris EN (J. Košnar)

- Česká rep., okr. Tachov, PR Hradištský vrch: ca. 0.5 km SZ Okrouhlého Hradiště, skály v JZ orientovaném svahu rezervace [S-42: M33 E3355.42 – N5528.57, kv. 6143b], 610–620 m, stinná, kolmá, JZ orientovaná plocha fylitové skály, gemiferní populace o velikosti ca. 3,25 cm², v porostu *Bryum moravicum*, 5.5.2006 leg. J. Košnar (670), herb. CBFS.

Historicky velmi vzácný druh, v západních Čechách dosud doložený jen od Černého jezera na Šumavě, který se však možná začíná v poslední době znovu šířit (srov. Kučera & al., Bryonora 35: 30).

Zygodon viridissimus RE → CR (J. Kučera)

- Česká rep., okr. Trutnov, Vlčice: vrch Kamenná, ca. 1,8 km záp. Vlčic, pod skalními útvary ca. 80 m ssv. vrcholu (báze skal směrem k okraji lesa) [S-42: M33 E3556.32 – N5604.87, kv. 5460b], ca. 495 m, polostinné záp.-or. kolmá stěna bázemi bohatých slepencových skal a báze téměř kolmých skal, spolu s *Neckera complanata*, 24.5.2006 leg. J. Kučera (12417), herb. CBFS. Dvě populace, každá asi 200 cm².

Mimořádně zajímavý nález druhu, jehož dosavadní existence u nás byla do jisté míry zpochybňována – druh je doložen pouze jedinou položkou z pražské Šárky, údajně sbírané J. Velenovským v roce 1898, schedu je však psána rukou J. Podpěry (cf. Vondráček, Sborn. Západočes. Muz., Plzeň, Přír., 89: 23, 1994). Na lokalitě byl však rovněž nalezen (a i recentně potvrzen) jen poněkud častější druh *Zygodon rupestris*. V okolí naleziště na Kamenné se podobných skal vyskytuje řada, takže druh bude v oblasti zřejmě rozšířený o něco více, bohužel však území nemá žádný stupeň formální ochrany.

Z P R Á V Y Z E S E K C E
N E W S F R O M T H E S E C T I O N

Volby do výboru sekce pro období 2007–2010

Letošním rokem končí mandát výboru sekce, který pracoval v letech 2003–2006. V listopadu se proto uskuteční volby nového výboru. Odstupující výbor vytvoří kandidátku, která musí podle stanov naší sekce obsahovat nejméně deset členů. **Prosíme proto o zasílání návrhů členů písemně nebo e-mailem na adresu předsedy stávajícího výboru.** Navržení kandidáti musejí se svou kandidaturou souhlasit. Definitivní kandidátka bude vytvořena na podzimním setkání sekce. Vlastní volby se uskuteční buď korespondenčně, nebo kombinovaně korespondenčně a elektronickým hlasováním, jehož zabezpečení zajistí J. Kučera. Bližší informace o volbách budou k dispozici na webových stránkách sekce a budou členům zaslány emailem nebo poštou.